

HUKUK BÖLÜMÜ

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ
ESAS NO : 2001/10162
KARAR NO : 2001/14059
TARİHİ : 18.09.2001

KARAR ÖZETİ : KAMU KURUMUNA AİT BİR İŞYERİNDE ÇALIŞMAKTA İKEN TCK 169. MADDESİ 3713 SAYILI TERÖRLE MÜCADELE KANUNUNUN 5. MADDESİ UYARINCA HÜKÜM GİYMİŞ OLANLAR, DEVLETE KARŞI İŞLENMİŞ BİR SUÇ SÖZKONUSU OLDUGUNDAN KAMU İŞYERİNDE ÇALIŞTIRILMASI DÜŞÜNÜLEMEZ. BÖYLE OLUNCA KIDEM TAZMİNATI İSTEĞİNİN REDDİNE KARAR VERİLMELİDİR.

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm Süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

YARGITAY KARARI

Davacı davalıya kamu kurumuna ait işyerinde çalışmakta iken PKK ve terör olaylarına karışmaktan dolayı hakkında kamu davası açılmış ve sonuçta TCK'nın 169. maddesi 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5. maddesi uyarınca hüküm giymiştir. Bu durumda davacının, işyeri dışında bir suçtan tutuklanıp hüküm giymesi söz konusu olduğu için devamsızlık sonucu işine son verildiğinin kabulü ile kıdem tazminatının hüküm altına alınması doğru değildir. Zira devlete karşı işlenmiş bir suç söz konusu olduğundan kamu işyerinde çalıştırılması düşünülemez. Konu ile ilgili Dairemizin yerleşmiş içtihatları bu doğrultudadır. Böyle olunca kıdem tazminatı isteğinin reddine karar verilmek üzere kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 18.9.2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ
ESAS NO : 2001/17321
KARAR NO : 2002/2667
TARİHİ : 12.02.2002

KARAR ÖZETİ : REŞİT OLMAYAN FAKAT TEMYİZ KUDRETİNİ HAİZ BULUNAN İŞÇİYE ÖDENEN İZİN ÜCRETİ VE AYLIK ÜCRETLERİ MEDENİ KANUNUN 359. MADDESİNE GÖRE GEÇERLİDİR.

DAVA : Davacı, ihbar ve kıdem tazminatı, yıllık izin, ikramiye ile ücret alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1. Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacının temyiz itirazları ile davalının aşağıdaki bendin dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Taraflar arasında uyuşmazlık reşit olmayan fakat temyiz kudretini haiz bulunan işçiye ödenen izin ücretinin ve aylık ücretlerin geçerli sayılıp sayılmayacağı konusunda toplanmaktadır. Mahkemece davacı küçüğe yapılan bu tür ödemelerin geçerli olmadığı görüşü benimsenmiştir.

1.1.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 359. maddesinde bu sorunu kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde çözüme bağlamıştır. "Meslek ve sanat için verilen mal ve kişisel kazanç" başlık 359. maddede "Ana ve baba tarafından bir meslek veya sanat ile uğraşması için çocuğu kendi malından verilen kısmı veya kendi kişisel kazancınının yönetimi ve bunlardan yararlanma hakkı çocuğa aittir." biçiminde kurala yer verilmiştir. Önceki Medeni Kanunumuzun 269. ve 16. maddelerinin yorumundan da aynı sonuca verilmesi gerekir. Gerçekten anılan

YARGITAY KARARI

Davacı, davalı kooperatife ait işyerinde bekçi olarak çalıştığını ücretlerinin eksik ödendiğini izinlerinin kullandırılmadığını tatil günleri de çalıştırıldığını ileri sürerek isteklerde bulunmuş mahkemece de istek doğrultusunda hüküm kurulmuştur.

Ancak, mahkemece bilirkişinin mütalasına başvurularak bir çok rapor alınmış ise de bu raporlar dosyanın temyizen incelenmesi için yeterli değildir. Davacının çalışma süresinin tespiti özellikle önem taşımaktadır. Davanın açıldığı tarihte de çalışıp çalışmadığı kesin olarak anlaşılamamaktadır. Şayet davacı çalışmasını sürdürmekte ise yıllık ücretli izin isteme hakkı bulunmamaktadır. Zira izin ücretini çalışırken aldığı kabul edilecek olursa işçinin Anayasal hakkı olan dinlenme hakkından vazgeçme sonucu doğurur ki bunun kabulü mümkün değildir. Bununla beraber hak kazandığı izni çalışmakta iken işverenden isteyen işçi kendisine böyle bir iznin kullandırılmayacağı açık ve kesin şekilde ifade edildiği takdirde İş Kanununda tanınmış olan haklarını kullanabilir. Örneğin işçi için bu durum sözleşmeyi haklı nedenle fesih yetkisi verir.

Bilirkişi raporları müphem ve yer yer çelişkili olmakla birlikte bunların içeriğine göre davacı işçinin 10.200.000 TL. ücret alacağını isteyebileceği görülmektedir. Ancak mahkemece 275.000.000 TL. nin hüküm altına alınması nedeni dayanaksız kaldığı için konunun açıklığa kavuşturulması icap eder. Bu bakımdan mahkemece bilirkişi raporları tekrar irdelenerek çelişkiler giderilmek ve müphem noktalar açıklığa kavuşturulmak suretiyle dava konusu istekler hakkında kazanılmış usuli hak esasları da gözetilmek suretiyle hüküm kurulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 13.02.2002 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C

**YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ**

**ESAS NO : 2001/13780
KARAR NO : 2001/14415
TARİHİ : 24.09.2001**

KARAR ÖZETİ : KIDEM TAZMİNATI - ASKERLİK BORÇLANMASI. KIDEM TAZMİNATININ HESABINDA ASKERLİK BORÇLANMASINDA PRİM BORCU ÖDENEN SÜRENİN DİKKATE ALINMASI ÖDENMEYEN SÜRENİN DİKKATE ALINMAMASI GEREKİR.

DAVA : Davacı, kıdem tazminatının ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1. Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. Mahkemece davacı işçinin davalı belediye nezdindeki hizmet aktini emeklilik nedenine bağlı olarak feshettiği gerekçesi ile kıdem tazminatı hesabında askerlik süresinin tamamı nazara alınmış ise de; dosya içeriğine göre davacının askerlik süresine tekabül eden prim borcunu kısmen ödemediği ve 7.3.2001 tarihli yaşlılık aylığı tahsis talep dilekçesinde askerlik borçlanmasının geri kalan kısmını ödemeyeceğini belirttiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, sadece prim borcu ödenen askerlik süresinin dikkate alınması gerekirken prim borcu ödenmeyen sürenin de hesaplamada gözönünde bulundurulması hatalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 24.09.2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.

T.C

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2001/17211

KARAR NO : 2002/2379

TARİHİ : 06.02.2002

KARAR ÖZETİ : TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İMZA TARİHİ İLE YÜRÜRLÜK TARİHİ ARASINDA EMEKLİ OLAN İŞÇİNİN ALACAKLARININ HESAPLANMASINDA YÜRÜRLÜĞE KONULAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANDIRILMASI DOĞRU, KIDEM TAZMİNATI HESABINDA İSE YÜRÜRLÜĞÜ SONA EREN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN

YARARLANDIRILMASI DOĞRU DEĞİLDİR. AYNI DÖNEM İÇERİSİNDE İKİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN YÜRÜRLÜKTE OLDUĞUNU KABUL ETMEK MÜMKÜN DEĞİLDİR.

DAVA : Davacı, kıdem tazminatı ile izin ücretinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1. Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2. 15.05.2000 günü işyerinden emekli olan davacı 26.06.2000 tarihinde imzalanan ve 15.01.2000 - 14.12.2001 tarihleri arasında yürürlüğe konulan Toplu İş Sözleşmesinden yararlandırılmasının gerektiğini bu sözleşmenin getirdiği zamlar nazara alınarak dava konusu alacakların hesaplanması ancak kıdem tazminatının daha önce 15.01.1998 - 14.01.2000 tarihleri arasında yürürlükte bulunan Toplu İş Sözleşmesine göre belirlenmesini istemiş, mahkemece istek doğrultusunda hüküm kurulmuştur.

Son dönem Toplu İş Sözleşmesinin yürürlüğü ile ilgili 6/a maddesi gereğince davacının 15.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren bu Toplu İş Sözleşmesinden yararlandırılması doğrudur. Ancak davacının kıdem tazminatının hesabında daha önceki Toplu İş Sözleşmesindeki 45 günün esas alınması yasal değildir. Zira önceki sözleşme 14.01.2000 tarihinde sona ermiş ve 15.01.2000 tarihinden sonra da yeni Toplu İş sözleşmesi yürürlüğe girmiştir. Aynı dönem içerisinde iki Toplu İş Sözleşmesinin yürürlükte olduğunu kabul etmek mümkün değildir. İlk alınan bilirkişi raporundaki kıdem tazminatı hesabına değer verilmelidir. Mahkemenin yanlış değerlendirme ile son alınan bilirkişi raporuna değer vererek hüküm kurması hatalıdır. Bu ilk raporda ödenen kıdem tazminatının gecikme faizi hesaplanmamıştır. Faiz isteği yönünden bu eksik giderilerek sonuca gidilmelidir.

3. Alınan 05.03.2000 tarihli bilirkişi raporunda davacının izin ücreti alacağıının bulunmadığı bildirilmiş, davacı bu yönden rapora karşı itirazda bulunmamıştır. Böyle olunca davalı lehine usulü kazanılmış hak doğmuştur. bu nedenle davacının izin ücreti alacak isteğinin reddi gerekirken kabulü hatalıdır.

